NUTA BULLETIN

OFFICIAL JOURNAL OF NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

Regd. No. MAHBIL/2001/4448 : Postal Registration No. ATI/RNP/078/2012-2014

YEAR : 38) 1st April 2013 (No. of Pages 12) (No : 04

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

(MFUCTO)

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शनिवार, दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला तपशीलवार ठराव

१. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या आंदोलनामध्ये अंतर्भूत असलेल्या काही मागण्यांबाबत मंत्रिमंडळ स्तरावर काही निर्णय झाल्याचे राज्याच्या मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी दूरचित्रवाहिन्यांना व वृत्तपत्र प्रतिनिधींना दिनांक ६ मार्च २०१३ रोजी सांगितल्याचे सर्वांनीच पाहिले आहे. दुसऱ्या दिवशीच्या वृत्तपत्रातसुद्धा याबाबतच्या बातम्या आल्या आहेत. ज्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या नेतृत्वाखाली हे आंदोलन चालू आहे त्या महासंघाला मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी त्यादिवशी कोणताही निर्णय कळविलेला नव्हता हे येथे नमूद करण्यात येत आहे.

२. शेकडो विद्यार्थ्यांच्या व शिक्षकांच्या भवितव्यावर राज्य शासनाचे हे निर्णय प्रभाव टाकणारे असल्यामुळे याबाबत काही माहिती उपलब्ध होते काय? यासाठी या महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांनी जो प्रयत्न केला त्यातून पुढील माहिती त्यादिवशी हाती आली. :-

(अ) ८० टक्के थकबाकी अदा करण्याच्या संदर्भात मंत्रिमंडळाने ६ तारखेच्या बैठकीत कोणताही वेगळा निर्णय घेतलेला नसून मा. उच्च शिक्षणमंत्री जे सांगत आहेत तो जुनाच निर्णय ते पुन्हा पुन्हा सांगत आहेत. हा निर्णय उच्च शिक्षण विभागाने ९ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या पत्रान्वये महासंघाकडे पाठविला असून दिनांक ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीचे शासनातर्फे तयार करण्यात आलेले हे एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्त असून **"उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग/विशि-१ मा. मुख्यमंत्री यांच्या कडे दि. ६.२.२०१३ रोजी एमफुक्टो या**

क्रमांक बहिष्कार : २०१३/प्र.क्र.७१/विशि-३

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक : ७ मार्च, २०१३.

प्रति,
प्रा. शिवाजीराव पाटील, अध्यक्ष, एमफुक्टो,
शिवाई, ३९ रेऊनगर, ढेकू रोड, अमळनेर, जि. जळगांव
पिन कोड : ४२५ ४०१
श्री. विक्रम काळे, विधानपरिषद सदस्य

विषय : अकृषी विद्यापीठीय शिक्षक व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षकांचा परीक्षेच्या कामकाजावरील घातलेल्या बहिष्कार मागे घेण्याबाबत.

महोदय,

राज्यातील अकृषी विद्यापीठीय व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षकांनी त्यांच्या मागण्यांसाठी परीक्षेच्या कामकाजावर दिनांक ४.२.२०१३ पासून बहिष्कार घातलेला आहे. शिक्षकांच्या मागण्यां संदर्भात संघटनेसोबत दिनांक ६.२.२०१३ चर्चा झाली आहे. सदर बैठकीत घेण्यात आलेले निर्णय संघटनेस कळविण्यात आले आहेत. तथापि संघटनेने बहिष्कार मागे घेतलेला नाही. आता संघटनेच्या दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा नियमित करण्याबाबतच्या मागणीसंदर्भात दिनांक ६.३.२०१३ रोजी मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

"दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा विर्निदिष्ट अटींच्या अधिन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे."

मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधींसोबत दिनांक ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत **थकबाकी पोटी अदा करावयाच्या रकमेच्या अनुषंगाने रु. ५००.०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च, २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे.**

वरील बाबी विचारात आपणास याद्वारे आवाहन करण्यात येते की, राज्यातील उच्च शिक्षण संबंधित विद्यार्थी, पालक यांचे हित विचारात घेऊन व सामाजिक जबाबदारीची जाणीव लक्षात घेऊन परीक्षेच्या कामकाजावर दिनांक ४.२.२०१३ पासून घातलेला बहिष्कार व त्या अनुषंगाने सुरु असलेले आंदोलन तात्काळ मागे घेण्यात यावे, ही विनंती.

आपला विश्वासू,
(रा.गो.जाधव)
सहसचिव

** AF : P05 **

भूतकाळातील जी सेवा मोजलीच जाणार नाही ती सेवा नियमित करण्याचा चमत्कार घडविणारा नेत्रदीपक शासननिर्णय केंव्हा निर्गमित होईल? याची वाट पाहण्याचा भाबडेपणा महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांनी करावा अशी अपेक्षा करणे चुकीचे आहे.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या तपशीलवार ठरावातील परिच्छेद ५ (१) पहा

शिक्षकसंघटनेसमवेत झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत्त.." या मथळ्याच्या दस्तऐवजामध्ये ते समाविष्ट आहे. ते कार्यवृत्त संघटनेकडे पाठविण्यात आले आहे. थकबाकी अदा करण्याबाबतच्या निर्णयाचा जो उल्लेख मा. उच्च शिक्षणमंत्री वारंवार करत आहेत तो त्या कार्यवृत्तावर आधारित आहे.

(ब) नेटसेट बाबत मंत्रिमंडळाने दिनांक ६ मार्च २०१३ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाच्या बाबतीत मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी वृत्तपत्रांना व वृत्तवाहिन्यांना दिलेल्या मुलाखतीतून जेवढी माहिती मिळाली तेवढीच महासंघाच्या या कार्यकारी मंडळाला त्यादिवशी उपलब्ध होती. नाही म्हणायला "महान्यूज" या वेबसाईटवर **"नेट सेट अध्यापकांच्या सेवा अटींची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून नियमित करण्यास मान्यता"** व **"यासाठी पुढील अटींची पूर्तता केलेली असणे आवश्यक आहे."** या मथळ्याखाली मोजक्या शब्दांमध्ये शासनाचा निर्णय प्रसृत करण्यात आलेला आहे. ही शासनाची अधिकृत भूमिका मानून या कार्यकारी मंडळाची त्यावरील प्रतिक्रिया देण्यात येत आहे.

(क) आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे एक शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले असून त्या मध्ये थकबाकी अदा करण्याबाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:- "मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधीसोबत दि. ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत थकबाकी पोटी अदा करावयाच्या **अनुषंगाने रु. ५०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरित करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे.**" त्याच पत्रात नेटसेट बाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:- **"दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा विनिर्दिष्ट अटींच्या अधीन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे."**

३.१ चित्रवाहिन्यांना व वृत्तपत्रांना मुलाखत देतांना दिनांक ६ मार्च २०१३ रोजी मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी **"पाचशे कोटी रुपयाचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ अखेर, तेवढाच दुसरा भाग जून २०१३ अखेर व तेवढाच तिसरा भाग जुलै २०१३ अखेरपर्यंत अदा केला जाईल"** असे सांगितले. दुसऱ्या दिवशी मुलाखत देतांना त्यांनी जून व जुलै २०१३ ऐवजी सप्टेंबर व डिसेंबर २०१३ असे सांगितले. मात्र तसा मुदतीबाबतचा कोणताही उल्लेख **"थकबाकी बाबतचा शासनाचा निर्णय"** समाविष्ट असलेल्या ६ फेब्रुवारी २०१३ च्या बैठकीच्या अधिकृत शासकीय कार्यवृत्तामध्ये अजिबात नाही हे नमूद करण्यात येत आहे.

३.२ दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी मा. मुख्यमंत्र्यांसमवेत महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांची जी बैठक झाली त्याचे जे एकतर्फी अधिकृत शासकीय कार्यवृत्त संघटनेकडे पाठविण्यात आले आहे त्यामध्ये महाराष्ट्र शासनाने व शासकीय अधिकाऱ्यांनी ही गोष्ट मान्य केलेली आहे की, केंद्र शासनाने **"दिनांक १४.०८.२०१२ च्या पत्रान्वये मात्र वरील ८० टक्के रक्कम प्रथम राज्य शासनाने अदा करावी. त्यानंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती २ ते ३ हप्त्यामध्ये राज्य शासनास करण्यात येईल असे कळविले आहे.** " याच कार्यवृत्तात पुढे असे नमूद केले आहे की, **"तसेच केंद्र शासनाने दि. १४.११.२०१२ च्या पत्रान्वये संबंधित अध्यापकांना केंद्र शासनाच्या ८० टक्के हिस्स्याची रक्कम अदा केल्याचे प्रमाणपत्र सादर करण्यास सांगितले आहे."** वर प्रमाणे केंद्राच्या योजनेचा गाभा कथन केल्यानंतर केंद्रीय योजनेच्या विरोधात राज्य शासनाने आपली थकबाकी अदा करण्याच्या योजनेची मांडणी केलेली आहे. असे करतांना सुरुवात मात्र **"केंद्र शासनाचे वरील धोरण विचारात घेऊन"** आमची योजना आहे असा उल्लेख न चूकता केलेला आहे. थकबाकी अदा करण्याची राज्याची या कार्यवृत्तातील योजना शब्दशः पुढील प्रमाणे :-

"केंद्र शासनाचे वरील धोरण विचारात घेता सदर रु. १५२६.५० कोटी इतक्या रक्कमेपैकी रुपये ५००.०० कोटी इतक्या रक्कमेचा पहिला हप्ता मार्च, २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल...... तदनंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व **केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरित करण्यात येईल......** त्याचप्रमाणे राज्य शासनाने अदा केलेल्या दुसऱ्या हप्त्याची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व **केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरित करण्यात येईल......** वरील पद्धतीने थकबाकीची रु. १५२६.५० कोटी इतकी रक्कम अध्यापकांना अदा करण्यात येईल."

३.३ ८० टक्क्याची ही थकबाकी अदा करण्याबाबत दिनांक १७ जानेवारी २०१३ रोजी W.P. 64068 of 2011 या प्रकरणात अर्जदाराचे, केंद्र शासनाचे व राज्यशासनाचे म्हणणे ऐकून घेतल्यावर मा. अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने पुढील प्रमाणे निर्णय दिला :-

"In view of the aforesaid facts, we are of the view that the **stand taken by the State Government in the im-**

''हे 'अशा प्रकारे' केले तरच आम्ही ८० टक्के थकबाकी देवू ही केंद्राची व्यवस्था सांगून, त्यापाठोपाठच केंद्र शासनाचे हे धोरण लक्षात घेता आम्ही 'तशा प्रकारे' न करावयाचे ठरविले आहे.'' हा व्याघात आपला घात करणारा आहे, हे उघड्या डोळ्यांना समोर दिसत असतांनाहि आपल्याला ही थकबाकी केंव्हा ना केंव्हा मिळेलच यावर भरवसा ठेवण्याचा दुसरा भाबडेपणा महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांनी करावा अशी अपेक्षा करणे सुद्धा चूकच आहे.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या तपशीलवार ठरावातील परिच्छेद ५ (२) पहा

pugned order is wholly erroneous and cannot be sustained. The proper course available to the State Government is first to pay the amount pursuant to the recommendations of the UGC, which admittedly has been accepted by the State Government and thereafter shall apply to the Central Government for reimbursement of the amount so incurred towards the payment of arrears of salary..... **For the reasons aforesaid, the impugned order dated 21.8.2011 is liable to be quashed.**" ते लक्षात घेउनच या कार्यकारी मंडळाने २५ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या बैठकीत "सदरहू ज्ार्यवृत्तामधे -ामूद ज्रज्यात आलेली **राज्यशास-ाची थज्बाज्ी अदा ज्रज्याबाबची एज्ंदर योज-ा ही ज्ेंद्राच्या योज-ेच्या विरोधात तर आहेच पज मा. उच्च -यायालयाच्या ि-र्जयाच्यासुद्धा विरोधात आहे व त्यामुळे ती फेटाळू-ा लावज्यात येत आहे.**" असा ठराव केला होता.

३.४ थकबाकी अदा करण्याच्या बाबतीत तोंडी मा. उच्च शिक्षणमंत्री भरमसाठ विधाने करीत सुटलेले आहेत. लेखी सुद्धा जे ते कळवित आहेत त्यामध्ये एकवाक्यता नाही व ते लेखी नमूद करीत असलेली एकूण भूमिका ही केंद्र शासनाच्या योजनेच्या व मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या विरोधात आहे. शासनाने या महासंघाला दिलेल्या मूळ आश्वासनाची त्यांना आठवण करून देणे या कार्यकारी मंडळाला आवश्यक वाटते. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी एका बाजूला व दुसऱ्या बाजूला महाराष्ट्राचे मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यासह मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीत जे निर्णय झाले त्या बैठकीच्या इतिवृत्तात पहिलाच परिच्छेद पुढील प्रमाणे आहे.:-

"केंद्र शासनाने पाठविलेल्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या वेतन सुधारणा विषयीची समग्र योजना राज्य शासनाने विचारात घेऊन **त्याबाबतचा शासननिर्णय दिनांक १२.८.२००९ रोजी निर्गमित केला.** या योजनेची अंमलबजावणी करतांना केंद्र शासनाकडून ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळावे असे उद्दिष्ट राहील. हे अर्थसहाय्य केंद्र शासनाकडून **न मिळाल्यास ८० टक्के थकबाकीची रक्कम राज्य शासन, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे देईल.**" या आश्वासनाची कोणतीही अम्मलबजावणी करण्यात आली नाही.

३.५ खरे म्हणजे शासनाने उपरोक्त अभिवचनाचे पालन केले असते तर आजची परिस्थिती उद्‌भवलीच नसती. एक रुपयाचे अनुदान मिळत नसतांना १७ लाख कर्मचारी, शिक्षक व सेवानिवृत्त प्राध्यापकांना ८० टक्के थकबाकी आतापर्यंत अदा करण्यात आलेली असतांना व येथे ८० टक्के अनुदान केंद्र शासन देत असतांना, कार्यरत मा. कुलगुरु, प्रकुलगुरु, विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांना सातत्याने अवमानित केले जात आहे.

३.६ दिनांक ६ व ७ मार्च २०१३ रोजी मा. उच्च शिक्षणमंत्री थकबाकी अदा करण्याबाबत ज्या वेगवेगळ्या तारखा व महिने नमूद करीत होते त्याबाबत कोणतेही मत मांडण्याची काहीही आवश्यकता नाही असे या कार्यकारी मंडळाला वाटते कारण या दोनही दिवशी वेगवेगळ्या वृत्तवाहिन्यांना व वृत्तपत्र प्रतिनिधींना

However, as I understand, these decisions are taken unilaterally, without involving the representatives of the MFUCTO.

DR. BHALCHANDRA MUNGEKAR,

Member of Parliament (Rajya Sabha)
201, "Brahmaputra" Dr.B.D.Marg, New Delhi- 110001
Telefax : 011-23708288 : E-mail : Contact @blmungekar.com, blmungekar@yahoo.com, website : http://www.blmungekar.com

11th MARCH, 2013

Hon'ble Shri. Prithviraj-ji Chavan,

As you are aware, the college and the University Teachers in all non-agricultural Universities in Maharashtra have boycotted the examination work since 4th February, 2013 as response to call given by the MFUCTO, their State-level organization. They have exempted the teachers in the Marathwada region i.e. belonging to Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University and Swami Ramanand Teertha Marathwada University, Nanded due to severe drought in the region.

Two main demands of the teachers are : as per the UGC guidelines, regularization of the teachers appointed between 1991 and 2000 following the due selection procedure, but without NET/ SET qualification; and payment of arrears as per the 6th pay commission. With respect to first, I understand that the government has agreed to regularize the services of such teachers, but only from the date of the issuance of the notification i.e. from march 2013, assuming that the notification so issued. **What about their services during the period from 1991 to 2000?** I understand that there are about 3,500 such teachers. The issue has been pending for the last Six-Seven years. Second, the issue of payment of arrears has also been pending for a long period. Some decision is taken with respect to this issue too.

However, as I understand, these decisions are taken unilaterally, without involving the representatives of the MFUCTO.

I, therefore, sincerely request you to personally intervene in the matter, call the representatives of the MFUCTO for negotiation, explain the Government's stand and break the stalemate in the interest of the students, who are suffering from tremendous stress for no fault of theirs.

Thanking you and with kind regards,

Yours sincerely,
(Dr. Bhalchandra Mungekar)

Shri. Prithviraj Chavan, Hon'ble Chief Minister of Maharashtra, Mumbai.
Copy to the Gen.Secretary, MFUCTO, Mumbai

** FS : P20 **

What about their services during the period from 1991 to 2000?

त्यांनी थकबाकी अदा करण्याबाबतच्या ज्या वेगवेगळ्या तारखा व महिने सांगितले ते कोणत्याही अधिकृत कागदपत्रावर आधारित नाही.

३.७ आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजीच्या जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे जे एक शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले असून त्या मध्ये थकबाकी अदा करण्याबाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:- "मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधीसोबत दि. ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत थकबाकी पोटी अदा करावयाच्या **अनुषंगाने रु. ५०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे.**" हे वर नमुद केलेलेच आहे. ही शासनाची उशिरात उशिराची अधिकृत भूमिका असून ती एकतर्फी कळविण्यात आलेली असल्यामुळे ६ फेब्रुवारीच्या बैठकीच्या एकतर्फी कार्यवृत्तामध्ये याबाबत नमूद असलेली भूमिका व चित्रवाहिन्यावर मा. मंत्रिमहोदयांनी याबाबत घोषित केलेल्या भूमिकेची फजिती करणारी ही उशिरात उशिराची घोषणा आहे.

सारांश काय तर थकबाकी अदा करण्याच्या प्रश्नाबाबत शासन वेगवेगळ्या भूमिका मांडत असून बहुमुखाने बोलत आहे हे स्पष्ट दिसते. "सदरहू ज र्यवृत्तामधे -ामूद ज रज्यात आलेली **राज्यशास-ाची थज बाज़ी अदा ज रज्याबाबची एज़ दर योज-ा ही जें द्राच्या योज-ेच्या विरोधात तर आहेच पज मा. उच्च -यायालयाच्या ि-र्जयाच्यासुद्धा विरोधात आहे व त्यामुळे ती फेटाळू-ा लावज्यात येत आहे.**" असा ठराव या कार्यकारी मंडळाने यापूर्वीच केलेला होता. अद्यावत घटनाक्रम लक्षात घेता असे नमूद करण्यात येत आहे की, थकबाकी अदा करण्याबाबत २५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी व त्यापूर्वी दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या ठरावान्वये (हे दोनही ठराव शासनाला सादर करण्यात आलेले आहेत) या महासंघाने घेतलेल्या भूमिकेमध्ये कोणताही बदल करावा असा कोणताही निर्णय समोर आलेला नाही.

४.१ नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या सेवा नियमित करण्याचा निर्णय राज्यमंत्रिमंडळाने घेतल्याची 'ब्रेकिंग न्यूज' सर्वच चित्रवाहिन्यावरून दिनांक ६ मार्च २०१३ रोजी सायंकाळी शासनाच्या वतीने प्रसारित करण्यात आली. **"नेट सेट अध्यापकांच्या सेवा अटींची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून नियमित करण्यास मान्यता"** या मथळ्याखाली 'महान्यूज'मध्ये त्याच दिवशी जे वृत्त प्रकाशित झाले आहे त्यामध्ये नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत "अशा अध्यापकांच्या सेवा अटींची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यात येणार आहे." असे नमुद करण्यात आले होते.

४.२ आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे जे शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले त्यामध्ये नेटसेट बाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:-

"दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा विनिर्दिष्ट अटींच्या अधीन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे."

यासाठी कोणत्या अटींची पूर्तता केलेली असणे आवश्यक आहे, याचे तपशीलसुद्धा 'महान्यूज'मध्ये देण्यात आलेले आहेत. अशा "संबंधित अध्यापकांची नियुक्ती नियमित स्वरुपात (Regular basis) असावी." प्रत्येक शिक्षकाने उद्या शासननिर्णय निघाल्यावर या अटीची पूर्तता करावी हा उल्लेखच मुळात हास्यास्पद आहे. याचे कारण काही वर्षापूर्वीच झालेली त्यांची नेमणूक ही नियमित नियुक्ती होती याचा पुरावा असलेली अनेक कागदपत्रे शासनदरबारी उपलब्ध आहेत. दिनांक २७ फेब्रुवारी १९८९ चा चौथा वेतन आयोग लागू करणारा शासन निर्णय पहा किंवा ११ डिसेंबर १९९९ चा पाचवा वेतन आयोग लागू करणारा शासननिर्णय घ्या. या दोनही शासननिर्णयामध्ये नियमित नियुक्ती असलेल्या शिक्षकालाच वेतन सुधारणा लागू असतील असा उल्लेख आहे व या प्रत्येक शिक्षकाला चौथ्या, पाचव्या व त्यानंतर आता सहाव्या वेतन आयोगाची मूळ वेतनश्रेणी उपलब्ध झालेली आहे. नियमित नियुक्ती असेल तरच ती वेतनश्रेणी मिळेल हे त्या त्या शासननिर्णयामध्येच नमूद आहे. आता इतक्या विलंबाने त्यांची नेमणूक नियमित नाही असे म्हणण्याचे नोकरशाहीचे धैर्य वाखाणण्यासारखे होय.

४.३ या 'महान्यूज'मधील आणखी काही अटी पुढील प्रमाणे :- (१) संबंधित अध्यापकाची नियुक्ती विहित केलेल्या सर्व कार्यपद्धतीचे अनुपालन करून केलेली असावी. (२) संबंधित अध्यापकांच्या नियुक्तीस नेट/सेट अर्हतेची अट वगळता इतर सर्व विहित अर्हता व अटींची पूर्तता करून विद्यापीठांकडून मान्यता देण्यात आलेली असावी. १९९१ ते १९९९ या काळातील या नेमणूका आहेत त्यावेळी ही पात्रता कायद्याने लागूच केलेली नव्हती, हे एक व त्यांच्या नेमणूकासुद्धा तदर्थ नसून आज कायमस्वरुपी झालेल्या आहेत, त्यांची विधिवतरित्या निवडसमितीमार्फत निवड झाली होती व ते विधिमय पात्रता धारक सुद्धा होते. महाराष्ट्र शासनाच्या नोकरशाहीने याबाबत वारंवार भूमिका बदललेल्या आहेत. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने याबाबतची आपली भूमिका सुरुवातीपासून ठामपणे मांडली आहे व कायम ठेवली आहे. दिनांक ३० मार्च २००३ रोजीच्या पत्रान्वये महासंघाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाला ही भूमिका कळविली होती. शासनाला सुद्धा त्यावेळी, नंतर वेळोवेळी व कितीतरी वेळा ही भूमिका कळविलेली आहे. ती पुढील प्रमाणे:-

"Instead of firmly introducing NET/SET as a compulsory qualification at recruitment level by the competent legal instrument such as Standard Code, the State Govt. was constantly introducing NET/SET qualification by informal instruments and was simultaneously enjoying the benefits of not introducing it. Since NET/SET was not inducted as a compulsory qualification at the recruitment level by legal instrument , hundreds of candidates without NET/SET, were recruited from 1991 till the cut-off date i.e. 03.04.2000. Advertisements were approved, Selections were made, approvals were granted by the university and; because it was the perfectly lawful recruitment in the teaching

सारा प्रयत्न करुनही विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निर्णय त्यांच्या मनाप्रमाणे न लागल्यामुळे या नोकरशाहीला एवढा संताप आला की त्यांनी उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या लेखी आदेशाच्या विरोधात जावून खुद्द विद्यापीठ अनुदान आयोगाला तुमचा निर्णय मुर्खपणाचा आहे असे लेखी कळविले. त्या उपरही आयोगाने आपला निर्णय बदलविला नाही तेंव्हा आता नोकरशाहीने आपली नवी वाघनखे बाहेर काढली आहेत.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या ठरावातील परिच्छेद ७.४ पहा

cadre, 100% salary grants were paid by the State Govt. in respect of such lawfully recruited teachers, year after years and continued to be so paid even today. " कमीजास्त शब्दात महाराष्ट्रातील निरनिराळ्या विद्यापीठांच्या मा. कुलगुरुंनी व कुलसचिवांनी विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व शासनाला अशीच भूमिका कळविलेली आहे.

४.४ शासन या नात्याने राज्यशासनाने नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत वारंवार अनेक लेखी आश्वासने दिलीत व त्यांची वारंवार पायमल्ली केली त्यामुळे उच्च शिक्षण क्षेत्रात तीव्र असंतोष निर्माण झालेला आहे. शासनाच्या या अपव्यवहाराचा आढावा पुढील प्रमाणे :-

४.४.१ **"विद्यापीठ अनुदान आयोगाने केंव्हा पासून सेवा धरावी याबाबतची तारीख कळविल्यानंतर आम्ही एक महिन्यात कार्यवाही करू."** असे महाराष्ट्र शासनाने वारंवार महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला आश्वासित केले होते. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने स्पष्ट शब्दात नेमणूकीच्या दिनांकापासून त्यांची सेवा धरावी असे २६ ऑगस्ट २०११ च्या पत्राने कळविल्यानंतर आता अनेक महिन्याचा काळ उलटून गेला तरी महाराष्ट्र शासनाच्या पातळीवर कोणताही निर्णय झालेला नाही.

४.४.२ महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाच्या सचिवांनी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला दिनांक २४ जूलै २००९ रोजी एक पत्र (क्रमांकएनजीसी २००८/२४३/२००८/विशि-१) पाठवून स्पष्टपणे **"विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सूट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसाच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबीर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल."** असे कळविले होते.

४.४.३ त्यानंतर पुन्हा महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण खात्याने दिनांक ३१ जुलै २००९ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला एक पत्र (क्र. एनजीसी (२००८/२४३/०८)/विशि-१) पाठवून पुढील प्रमाणे कळविले होते. :- "राज्य शासन विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व केंद्र शासनाला प्रलंबित प्रकरणे त्वरीत निकाली काढण्यासाठी विनंती करील. आवश्यकता पडल्यास याचा पाठपुरावा करण्यासाठी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे जबाबदारी देऊन सदर प्रलंबित कामे त्वरीत पूर्ण करून घेण्यात येईल.....विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सूट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबीर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल..... **विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख नमूद करेल, त्या तारखेपासून सूट देण्यात येईल."**

४.४.४ त्यानंतर शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाने दिनांक ७ ऑगस्ट २००९ रोजी एक अतितात्काळ परिपत्रक (क्र.संकीर्ण-२००९/(संप/०९)/ विशि-१) काढून सर्व विद्यापीठांना व महाविद्यालयांना असे कळविले की, :- "राज्य शासन विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व केंद्र शासनाला प्रलंबित प्रकरणे त्वरीत निकाली काढण्यासाठी विनंती करील. आवश्यकता पडल्यास याचा पाठपुरावा करण्यासाठी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे जबाबदारी देऊन सदर प्रलंबित कामे त्वरीत पूर्ण करून घेण्यात येतील..... विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सूट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबिर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल..... **विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख नमूद करील, त्या तारखेपासून सूट देण्यात येईल."**

४.४.५ महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी एका बाजूला व दुसऱ्या बाजूला महाराष्ट्राचे मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यासह मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीत जे निर्णय झाले त्या बैठकीच्या इतिवृत्तात परिच्छेद ५ मध्ये पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:-

"विद्यापीठ अनुदान आयोगाने वेळोवेळी केलेल्या तरतुदी व मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी वेगवेगळ्या याचिकांमध्ये (मुख्यतः याचिका क्र. : ५०२२/ २००१, क्र. ५३७५/२००१, क्र. ४२६६/२००६) **वेळोवेळी पारित केलेल्या आदेशांनुसार, नेट/सेट अर्हतेमधून सूट देण्याचे व नियमित सेवा कधीपासून ग्राह्य धरण्यात यावी, याबाबतचे सर्वतोपरी अधिकार विद्यापीठ अनुदान आयोगास आहेत. याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निर्णय अंतिम राहील."**

४.४.६ महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या अध्यक्षांना दिनांक ९ मे २०१२ रोजी उच्च शिक्षण विभागाने "एमफुक्टो संघटनेच्या विविध मागण्यांबाबत मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत्त." या विषयावर एक पत्र पाठविले होते. त्या पत्रात "मा. मुख्यमंत्री, मा. मंत्री (उच्च व तंत्रशिक्षण), मा. राज्यमंत्री (उ.व तंशी) व संघटनेचे पदाधिकारी यांच्या मध्ये सविस्तर चर्चा हाऊन खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले:-" असे नमूद करून सोबत २ मे २०१२ रोजीच्या बैठकीचे कार्यवृत्त जोडलेले होते. या कार्यवृत्तातील परिच्छेद २ हा नेट-सेटबाबत असून त्याचा पूर्वार्ध व उत्तरार्ध शब्दशः पुढील प्रमाणे आहे. :-

"२. दि. १९ सप्टेंबर, १९९१ ते ३ एप्रिल २००० या कालावधीतील बिगर नेट-सेट अध्यापकाच्या संदर्भात विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दि. १६/ ०८/२०११, २६/०८/२०११ व दि १५/०३/२०१२ च्या पत्रान्वये दिलेले

कायद्यातील तरतुदीनुसार १५-२० वर्षापूर्वी मा. कुलगुरुंनी ज्या शिक्षकाच्या निवडीला/नेमणुकीला आपल्या विधिमय अधिकाराचा वापर करून विधीवत मान्यता प्रदान केलेली आहे, अशा शेकडो मान्यता लेखणीच्या एका फटक्यात एखादा नोकरशहा जेव्हा रद्द करतो व ''या शिक्षकांची सेवा सर्व प्रयोजनासाठी उद्यापासून धरावी'' असा हुकूम काढतो, तेव्हा कुलगुरुपदाची प्रतिष्ठा पूर्णपणे धुळीत मिसळते आणि त्याच धुळीच्या अंधारात ''कायद्याचे राज्य'' ही कल्पना भुईसपाट होवून ''काय द्यायचे?'' या नव्या राजवटीचा सूर्य तेजाने तळपायला लागतो. ती पहाट उगवलेली आहे अशी घाट वाजवणारा शासननिर्णय केंव्हा निर्गमित होतो याची आतुरतेने नुसती वाट पहाण्याचेच काम मग मा. कुलगुरुंसाठी शिल्लक राहते. फक्त मूक प्रेक्षक बनून त्या पहाटेची वाटच पहात बसायचे काय? याचा निर्णय एकेकट्या कुलगुरुंनी करावयाचा नसून एकत्र बसून यावर काही विचार करता येतो काय? याचा त्यांनी अवश्य विचार करावा.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या ठरावातील परिच्छेद ७.५ पहा

निर्देश विचारात घेवून सदर अध्यापकांच्या सेवा नियुक्तीच्या दिनांकापासुन सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्याचे निदेश दिले आहेत. **या संदर्भात मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) व प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांची विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष डॉ. वेदप्रकाश यांचेशी दूरध्वनीवरून चर्चा झाली.** सदर चर्चेमध्ये डॉ. वेदप्रकाश यांनी, आयोगाने दिलेली सूट ही संबंधित विद्यापीठानी बिगर नेट-सेट अध्यापकांना नियमित नेमणूक देते वेळी दिलेल्या सुटीच्या दिनांकापासुन देण्यात आल्याचे नमुद करुन अशा प्रकारे विद्यापीठांनी बिगर नेट-सेट अध्यापकांना नियमित नेमणुक देते वेळी दिलेल्या सुटीच्या दिनांकापासून सेवा नियमित करून सदर सेवा नियमितीकरण हे सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरावयाचे असल्याचा निर्णय आयोगाने घेतलेला असल्याचा आयोगाच्या दि. १५/०३/२०१२ च्या पत्राचा अन्वयार्थ स्पष्ट केला. **सदर बाब अशीच स्वीकृत करावयाचे ठरले.**

तथापि हे मत आयोगाकडून लेखी सहमतीत करून घेण्याचे ही बैठकीत ठरले. त्याप्रमाणे आयोगास तात्काळ पत्र निर्गमित करावे. उपरोक्त कालावधीतील अध्यापकांच्या सेवा आयोगाकडून वरीलप्रमाणे सहमती प्राप्त होण्याच्या अधिन सर्व प्रयोजनार्थ नियमित नियुक्तीच्या दिनांकापासून ग्राह्य धरण्याचे ठरले. **याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर उक्त अध्यापकांना दिनांक ११/१२/१९९९ व दि. १२/०८/२००९ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदी विचारात घेवून त्यांची स्थाननिश्चिती व वेतननिश्चिती करण्यात यावी.** "

४.४.७ महाराष्ट्र शासनाच्या या पत्राच्या परिच्छेद २ चे काळजीपूर्वक अवलोकन केल्यास मा. मुख्यमंत्र्याच्या उपस्थितीत पुढील गोष्टी निश्चितपणे ठरल्या असे उच्च शिक्षण विभागाने महासंघाच्या अध्यक्षांना कळविले. त्या पुढील प्रमाणे :-

(१) दि. १९ सप्टेंबर, १९९१ ते ३ एप्रिल, २००० या कालावधीतील बिगर नेट-सेट अध्यापकाच्या संदर्भात विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दि. १६/०८/२०११, २६/०८/२०११ व दि १५/०३/२०१२ च्या पत्रान्वये दिलेले निर्देश विचारात घेवून सदर अध्यापकांच्या सेवा नियुक्तीच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्याचे निदेश दिले आहेत.

(२) **या संदर्भात मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) व प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांची विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष डॉ. वेदप्रकाश यांचेशी दूरध्वनीवरून चर्चा झाली.**

(३) सदर चर्चेमध्ये डॉ. वेदप्रकाश यांनी, आयोगाने दिलेली सूट ही संबंधित विद्यापीठानी बिगर नेट-सेट अध्यापकांना नियमित नेमणूक देते वेळी दिलेल्या सुटीच्या दिनांकापासून देण्यात आल्याचे नमूद करून अशा प्रकारे विद्यापीठांनी बिगर नेट-सेट अध्यापकांना नियमीत नेमणूक देते वेळी दिलेल्या सुटीच्या दिनांकापासून सेवा नियमीत करून सदर सेवा नियमीतीकरण हे सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरावयाचे असल्याचा निर्णय आयोगाने घेतलेला असल्याचा आयोगाच्या दि. १५/०३/२०१२ च्या पत्राचा अन्वयार्थ स्पष्ट केला.

(४) "**सदर बाब अशीच स्वीकृत करावयाचे ठरले.**" असा मा.मुख्यमंत्र्यांचा निर्णय स्पष्टपणे तेथे नमूद आहे.

(५) **तथापि हे मत आयोगाकडुन लेखी सहमतीत करुन घेण्याचेही बैठकीत ठरले.**

(६) त्याप्रमाणे आयोगास तात्काळ पत्र निर्गमित करावे. उपरोक्त कालावधीतील अध्यापकांच्या सेवा आयोगाकडून वरीलप्रमाणे सहमती प्राप्त होण्याच्या अधीन सर्व प्रयोजनार्थ नियमित नियुक्तीच्या दिनांकापासून ग्राह्य धरण्याचे ठरले.

(७) "**याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर उक्त अध्यापकांना दिनांक ११/१२/१९९९ व दि. १२/०८/२००९ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदी विचारात घेवून त्यांची स्थाननिश्चिती व वेतननिश्चिती करण्यात यावी.**" हा सुद्धा मा. मुख्यमंत्र्यांचाच आदेश आहे.

५. नेटसेटमुक्त शिक्षकांबाबत व थकबाकी अदा करण्याबाबत जे निर्णय आता राज्यशासनाच्या पातळीवर घेण्यात आलेले आहेत त्याची नोकरशाहीने तयार केलेली शब्दरचना काळजीपूर्वक नजरेखालून घातल्यास अलंकारशास्त्रामध्ये अर्थालंकारातील व्याघाताची दोन सुंदर उदाहरणे या दोन निर्णयांनी दाखल झालेली आहेत असे म्हणता येईल. ती दोनही उदाहरणे पाहू :-

(१) नेटसेटबाबत :- "नेटसेटमुक्त अध्यापकांच्या सेवा नियमित करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. ..... शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून त्यांची सेवा सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यात येईल" असे हे व्याघाताचे पहिले उदाहरण आहे. (हा शासननिर्णय पुढच्या आठवड्यात, पुढच्या महिन्यात, पुढच्या वर्षात किंवा केव्हातरी निर्गमित होईल) सामान्यपणे या निर्णयातील पहिले वाक्य वाचल्याबरोबर संबधितांना होणारा आनंद एका क्षणात गिळंकृत करण्याचे जे असामान्य सामर्थ्य पुढच्या वाक्यात आहे ते निश्चितच नेत्र दिपवून टाकणारे आहे. दिनांक १९ सप्टेंबर १९९१ ते ३ एप्रिल २००० या कालखंडात महाराष्ट्रामध्ये नियमितपणे सेवेमध्ये आलेले सर्व बिगरनेटसेट अधिव्याख्याते आता विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या एका निर्णयाखाली आलेले आहेत. तसे करतांना विद्यापीठ अनुदान आयोगाने यापूर्वी त्यांच्याबाबत घेतलेले वेगवेगळे निर्णय बाजूला सारून हा निर्णय घेतला व तो दिनांक १६/०८/२०११, २६/०८/२०११, १५/०३/२०१२ व दिनांक ११ मे २०१२ अशा एकामागून एक चार पत्रान्वये राज्यशासनाला कळविला. "सदर अध्यापकांच्या सेवा नियुक्तीच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यात याव्यात" असा हा निर्णय आहे. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या या एकाच निर्णयाखाली आलेल्या अशा शिक्षकांची संख्या २३०७ असल्याचे जे आज सांगितले जात आहे ते सफेद झूट आहे. नोकरशाहीने राजकीय नेतृत्त्वाची केलेली ती सरळ सरळ दिशाभूल आहे. ही संख्या दहा हजाराच्या जवळपास असल्याची अधिकृत माहिती या (*P81B12*) महासंघाजवळ उपलब्ध आहे. **या सर्व शिक्षकांची सेवा १२ ते २१ वर्षे झालेली असून त्यांना वरिष्ठश्रेणी व निवडश्रेणी साठी सेवा धरण्याचा एक लाभ सोडला तर इतर सर्व लाभ (जसे वार्षिक वेतनवाढ, निवृत्तीवेतनासाठी सेवा परिगणित करणे, इत्यादी) नेमणुकीच्या दिनांकापासून आज अस्तित्वात असलेल्या कायद्याने, परिनियमांनी व शासननिर्णयांनी उपलब्ध झालेले आहेत व मिळत आहेत.** वरिष्ठ व निवडश्रेणीसाठी सुद्धा त्यांची सेवा धरली जावी असे केंद्र शासनाचे, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे आदेश, सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्णय व खुद्द महाराष्ट्र शासनाचे जिवंत शासननिर्णय असतांना महाराष्ट्रातच फक्त ही सेवा धरली जात नाही. याबद्दल आंदोलन सुरू असतांना सर्व प्रयोजनासाठी त्यांची सेवा 'उद्या'पासून धरण्याची जी शब्दरचना नोकरशाहीने रचित केली आहे, ती महम्मद तुघलकालासुद्धा लाजेने मान खाली घालायला लावणारी आहे. परिणामी हे सर्व अध्यापक जुन्या पेन्शन योजनेतून नवीन अंशदायी पेन्शन योजनेत फेकले जातील. तशी परिणामदर्शक पट्टी त्याच दिवशी (दिनांक ६ मार्च, २०१३) चित्रवाहिन्यांवरून चमकविण्यात आली होती, हे सर्वांच्या लक्षात आहेच. सदरहू पट्टी चमकविण्याचे यापुढे होणारे विदारक परिणाम लक्षात घेवून संबंधित नोकरशाहीने ती पट्टी प्रसारणातून काढून घेतली. त्यानंतर पुढच्या कोणत्याही कागदपत्रात ती दिसणार नाही याचीही काळजी घेण्यात आली असे दिसते. मात्र यामुळे पुढे होणारे अटळ परिणाम टळतील असे नाही. कोंबडं झाकल्यामुळे जस तांबडं फुटायच राहत नाही तशी ही पट्टी झाकून ठेवल्यामुळे अंशदायी पेन्शन योजनेचा सूर्य उगवण्याचे थांबणार थोडेच आहे? **भूतकाळातील जी सेवा मोजलीच जाणार नाही ती सेवा नियमित करण्याचा चमत्कार घडविणारा नेत्रदीपक शासननिर्णय केंव्हा निर्गमित होईल? याची वाट पाहण्याचा भाबडेपणा महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांनी करावा अशी अपेक्षा करणे चुकीचे आहे.**

विधिनियमांनी व परिनियमांनी स्थापीत झालेल्या सर्वच विद्यापीठाच्या विधिमय यंत्रणांच्या माध्यमातून घेण्यात आलेल्या विधिवत निर्णयांना उच्च शिक्षण विभागातील काही नोकरशहांनी थप्पड लगावण्याचा हा प्रकार निंद्य असून असा प्रकार महाराष्ट्रात यापूर्वी कधीही घडलेला नव्हता.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या ठरावातील परिच्छेद ८ पहा

उद्याच्या ग्रंथकर्त्यांना व्याघाताची दोन सुंदर उदाहरणे पुरवून उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने साहित्याची फार मोठी सेवा केली आहे असेच कोणीही म्हणेल!

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या तपशीलवार ठरावातील परिच्छेद ५ (२) पहा

(२) **थकबाकी अदा करण्याबाबत :-** **"हे 'अशा प्रकारे' केले तरच आम्ही ८० टक्के थकबाकी देवू ही केंद्राची व्यवस्था सांगायची व त्यापाठोपाठच केंद्र शासनाचे हे धोरण लक्षात घेता आम्ही 'तशाप्रकारे' न करावयाचे ठरविले आहे."** असा निर्णय कळवावयाचा हे व्याघाताचे दुसरे उदाहरण आहे. "केंद्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने ..... **दि. १४.०८.२०१२ च्या पत्रान्वये वरील ८० टक्के रक्कम प्रथम राज्य शासनाने अदा करावी. त्यानंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती २ ते ३ हप्त्यामध्ये राज्य शासनास करण्यात येईल असे कळविले आहे. ....तसेच केंद्र शासनाने दि. १४.११.२०१२ च्या पत्रान्वये संबंधित अध्यापकांना केंद्र शासनाच्या ८० टक्के हिस्स्याची रक्कम अदा केल्याचे प्रमाणपत्र सादर करण्यास सांगितले** आहे. ..... **केंद्र शासनाचे वरील धोरण विचारात घेता** सदर रु. १५२६.५० कोटी इतक्या रक्कमेपैकी रुपये ५००.०० कोटी इतक्या रक्कमेचा पहिला हप्ता मार्च, २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरित करण्यात येईल" पहिल्या वाक्यात केंद्राची योजना सांगायची, **दुसऱ्या वाक्यात केंद्राचे वरील धोरण विचारात घेऊन राज्यशासनाने पुढील निर्णय घेतला आहे असे म्हणायचे** व त्यानंतर केंद्राच्या योजनेच्या विरोधातील व्यवस्थेला जन्मास घालावयाचे. (राज्यशासनाच्या या निर्णयामध्ये पुढील गमतीदार बाबी समाविष्ट आहेत. ...... "तदनंतर केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरित करण्यात येईल...... तदनंतर केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरित करण्यात येईल.") **"हे 'अशा प्रकारे' केले तरच आम्ही ८० टक्के थकबाकी देवू ही केंद्राची व्यवस्था सांगून, त्यापाठोपाठच केंद्र शासनाचे हे धोरण लक्षात घेता आम्ही 'तशाप्रकारे' न करावयाचे ठरविले आहे."** हा व्याघात आपला घात करणारा आहे, हे **उघड्या डोळ्यांना समोर दिसत असतांनाहि आपल्याला ही थकबाकी केंव्हा ना केंव्हा मिळेलच यावर भरवसा ठेवण्याचा दुसरा भाबडेपणा महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांनी करावा अशी अपेक्षा करणे सुद्धा चूकच आहे.**

"अलंकार प्रदीप" या ग्रंथाच्या कर्त्यांनी व्याघात अलंकाराची उदाहरणे देताना "एक गृहस्थ आपली ओळख सांगतांना म्हणाला "मी जन्मभर मौनव्रत पाळतो; माझा पिता ब्रम्हचारी होता; माता वांझ होती; आणि आजा निपुत्रिक वारला." असे पहिलेच उदाहरण नमूद केले आहे. उद्याच्या ग्रंथकर्त्यांना व्याघाताची दोन सुंदर उदाहरणे पुरवून उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने साहित्याची फार मोठी सेवा केली आहे असेच कोणीही म्हणेल!

कोणत्या प्रकारच्या शब्दार्थ योजनेला साहित्यातील अलंकार हा दर्जा प्राप्त होतो या विषयी शास्त्रकारांमध्ये वेगवेगळे विचार मांडले जात असले तरी चमत्कृतिजन्य शब्दार्थ योजना म्हणजे अलंकार ही काही शास्त्रकारांनी केलेली अलंकाराची व्याख्या लक्षात घेतली तर उपरोक्त दोनही विषयाबाबत एकाला एक लागून परस्पर विरोधी अर्थाची जी चमत्कृतिजन्य शब्दयोजना उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने करून दाखविली आहे, ती लक्षात घेता **असंगती, विसंगती, विरोधाभास, विभावना, व्याघात, वदतोव्याघात इत्यादी शब्दार्थांच्या एकत्र कल्लोळाला एकसमयावच्छेदे करून जन्मास घालण्यासाठी या प्रसंगाचा वापर करून घेतल्याबद्दल व उपरोक्त शब्द रचनांची अद्वितीय कृती रचून त्याद्वारे मराठी सारस्वताच्या महामंदिरात अजोड कामगिरी बजावल्याबद्दल सदरहू उपसचिवाला किंवा अवर सचिवाला "सन्मानित करण्याची कोणतीही संधी" महाराष्ट्र शासनाने सोडू नये असे या कार्यकारी मंडळाला सुचवावेसे वाटते.**

६. आंदोलनामध्ये सहभागी होणाऱ्या प्राध्यापकांवर कारवाई करण्याची जाहीर घोषणा करताना प्राध्यापकांना एस्मा लावण्याची घोषणाही नामदार उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी केलेली आहे. **त्यांच्या या घोषणेबाबत आणीबाणीच्या काळात शासनाने केलेल्या कृतीची ते पूनरावृत्ती करीत आहेत एवढेच म्हणता येईल.**

निदर्शने, मोर्चे, सामूहिक रजा आंदोलन व शेवटी परीक्षा बहिष्कार या सारख्या आंदोलनांचा वापर महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने १९७४ ते नोव्हेंबर १९७५ या काळामध्ये केला. **आज जसा "नेट-सेट चा घोळ" घालण्यात आला आहे किंवा येत आहे, नेमका तसा व हुबेहूब तसाच त्यावेळी "एम् फील चा घोळ" सुरू करण्यात आला होता.** १९७४-७६ च्या दरम्यान विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू करतांना २ नोव्हेंबर १९७४ च्या एका पत्रान्वये केंद्र सरकारने राज्याच्या शिक्षण सचिवांना "For **future recruitment** to the posts of lecturers in universities as well as in colleges the minimum qualifications shall be as may be prescribed by the University Grants Commission from time to time." असे कळविले होते. महाराष्ट्राच्या त्यावेळच्या शिक्षण मंत्र्यांनी, दिनांक ४ एप्रिल १९७५ रोजी महाराष्ट्र विधानसभेत जी घोषणा केली, त्यामध्ये "विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेल्या वेतनश्रेणी जशाच्या तशा शासनाने स्वीकारल्या आहेत. **या वेतनश्रेणी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने किंवा विद्यापीठांनी विहित केलेली अर्हता धारण करणाऱ्या शिक्षकांना देण्यात येतील."** असा स्पष्ट उल्लेख होता. आज जसे नेटसेट बाबत 'अबाऊट टर्न' करण्यात आलेले आहे, तसे पुढे देशामध्ये आणीबाणी घोषित करण्यात आली, याचा फायदा घेऊन "अबाऊट टर्न" ची भूमिका घेतली गेली. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेल्या वेतनश्रेणी लागू करण्यासाठीचा शासन निर्णय (क्रमांक USG-1174/104287) हा दिनांक ४ ऑक्टोबर १९७५ रोजी प्रसिद्ध करण्यात आला. **"These qualifications are applicable to both existing teachers and the teachers who may be recruited hereafter."** अशा प्रकारची उलटी शब्द रचना त्या शासननिर्णयामध्ये टाकण्यात आली. शब्द फिरविण्याच्या शासनाच्या या भूमिकेमुळे उच्च शिक्षण क्षेत्राला कमालीचा धक्का बसला, कुलगुरू हादरून गेले. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने याचा धिक्कार केला. कोणीही ती वेतनश्रेणी स्वीकारली नाही.

ऑक्टोबर १९७५ च्या शासन निर्णयाचा धिक्कार करणारी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची जी सभा ऑक्टोबर १९७५ च्या शेवटच्या आठवड्यात झाली होती, ती "किंम्मतराय बिल्डिंग" या महर्षी कर्वे मार्गावरील मुंबई विद्यापीठाच्या इमारतीमधील मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन

चमत्कृतिजन्य शब्दार्थ योजना म्हणजे अलंकार ही काही शास्त्रकारांनी केलेली अलंकाराची व्याख्या लक्षात घेतली तर उपरोक्त दोनही विषयाबाबत एकाला एक लागून परस्पर विरोधी अर्थाची जी चमत्कृतिजन्य शब्दयोजना उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने करून दाखविली आहे, ती लक्षात घेता...

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या तपशीलवार ठरावातील परिच्छेद ५ (२) पहा

I put the RIGHT TO STRUGGLE above all other rights. It is the mother of all Rights. History of Man contains innumerable examples to show that rights were always won through struggle, they never fell down from heaven.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या तपशीलवार ठरावातील परिच्छेद ७ पहा

शिक्षक संघटनेच्या (BUCTU) कार्यालयामध्ये झाली होती. इमारतीच्या तळाशी पोलिसांचा गराडा पडला होता. पोलिसांच्या वाहनांचा मोठा ताफा हजर होता. **शासनाचा धिक्कार करणारा ठराव महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत मंजूर झाला.** धिक्काराच्या एका जाहीर सभेनंतर **मुंबई पासून कोल्हापूरपर्यंत महासंघाच्या अध्यक्ष सचिवांसह अनेक पदाधिकाऱ्यांना व कार्यकर्त्यांना 'मिसा'खाली स्थानबद्धतेत ठेवण्यात आले.**

त्यानंतर महाराष्ट्राचे ज्येष्ठ नेते, ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सेनानी व तत्कालीन मुख्यमंत्री श्री. वसंतदादा पाटील यांनी या महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाला आदरपूर्वक चर्चेसाठी बोलाविले. शासनाने त्यावेळी एकदम भूमिका कशी काय बदलली? याबद्दल आश्चर्य व्यक्त केले व केंद्राच्या योजनेप्रमाणेच कार्यवाही व्हावी ही संघटनेची भूमिका मान्य केली. दिनांक २३ एप्रिल १९७७ रोजी त्यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीमध्ये तयार झालेले मतैक्यपत्र शिक्षण सचिवांच्या सहीने संघटनेच्या सुपूर्द केले. त्याप्रमाणे २५ ऑक्टोबर १९७७ रोजी नवीन शासननिर्णय निघाला. आपल्या व्यावसायिक जीवनाची प्रतिष्ठा जपून ठेवणे ही प्रत्येक व्यवसायासाठी प्राणप्रिय बाब असते व त्यासाठी संघर्ष करण्याचा दृढ निर्धार हे कार्यकारी मंडळ व्यक्त करीत आहे. आज 'मिसा'च्या ऐवजी मा. उच्च शिक्षणमंत्री 'ऐस्मा'ची धमकी देत आहेत. बाकी सर्व अपप्रकार हा एका कुप्रसिद्ध इतिहासाची पुनरावृत्ती करणाराच ठरणार आहे.

७. इंग्रजी या विषयाचे निष्णात प्राध्यापक, महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे अनेक वर्षे अध्यक्षपद भूषविलेले माजी अध्यक्ष व ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सेनानी दिवंगत श्री. एकनाथ मांजरेकर यांनी "शिक्षकांचे हक्क व कर्तव्ये" या विषयावर एस.एच.केळकर महाविद्यालय, देवगड येथे दिलेल्या एका सुप्रसिद्ध भाषणाची आठवण करून देणे या कार्यकारी मंडळाला आपले कर्तव्य वाटते. "हक्कासाठी संघर्ष करण्याच्या कर्तव्याबाबत" त्यांनी पुढील विचार नमूद केले आहेत. :-

" If the government and teachers have **a common goal, viz. to impart good education,** rights will be easily granted; but if the situation is different, conflict arises. **Then it becomes the duty of teachers to fight for their rights.**"

सामाजिक, राजकीय, शैक्षणिक, आर्थिक हक्क व शिक्षक या विषयी ते म्हणतात :- "Rights are to be enjoyed not for the sake of rights. Rights do not exist in a vacuum. They are absolutely required for the existence of a teacher as teacher. To be able to teach well a teacher needs academic, social, political and economic rights. **When any or all of these are denied to him he cannot teach; certainly he cannot teach well.**"

आपल्या भाषणाचा समारोप करतांना प्रा. मांजरेकरांनी **संघर्ष करण्याचा हक्क** हा सर्वात श्रेष्ठ हक्क म्हणून नमुद केला आहे. तो पुढील शब्दात "I put the RIGHT TO STRUGGLE above all other rights. **It is the mother of all Rights.** History of Man contains innumerable examples to show that rights were always won through struggle,they never fell down from heaven."

प्राध्यापकांच्या व्यावसायिक हितासाठी संघर्ष करीत असलेल्या या महासंघाच्या पहिल्या अध्यक्ष व सरकार्यवाहांना "एम.फीलच्या घोळात" मिसाखाली स्थानबद्ध ठेवण्यात आल्याच्या त्या आणीबाणीच्या काळात याच प्रा. एकनाथ मांजरेकरांनी **"कार्यवाहक सरकार्यवाह"** या नात्याने संघटनेची ती जबाबदारी निर्धारपूर्वक स्वीकारली होती व धैर्यपूर्वक पार पाडली होती, याची या निमित्ताने आठवण झाल्याशिवाय राहत नाही.

डॉ.एल.बी. केणी, डॉ. किशोर ठेकेदत्त, प्रा.एकनाथ मांजरेकर, प्रा.व्ही.बी.कामथ, प्रा.संभाजीराव जाधव या ज्येष्ठ नेत्यांनी आखून दिलेल्या शिक्षण हितास्तव स्वाभीमानपूर्वक संघर्ष या मार्गावरूनच महाराष्ट्रातील प्राध्यापक वाटचाल करतील हे ठामपणे नमूद करण्यात येत आहे. आज आमच्या विद्यार्थ्यांनी आंदोलनातील संघर्ष विषय निट समजून घेतला असून उघडउघड शिक्षकांची फसवणूक करण्याचा जो उपक्रम शासनाने उभारला आहे त्या विरोधात हे

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या ठरावानुसार सुरु असलेल्या आंदोलनाची सद्यस्थिती

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या ठरावानुसार सुरु असलेल्या आंदोलनाची सद्यस्थिती, मा. मुख्यमंत्र्यासमवेत झालेल्या बैठकीबाबत माहिती देण्याकरीता नागपूर व अमरावती येथील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या विद्यापीठस्तरीय बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. बैठकीचा दिवस, दिनांक वेळ व स्थळ खालील तक्त्यात दिल्या प्रमाणे आहे. सर्व प्राध्यापकांनी उपस्थित रहावे अशी विनंती आहे.- **डॉ. अनिल ढगे, सचिव, नुटा**

तक्ता

नागपूर व अमरावती येथे विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या मेळाव्यांचे आयोजन

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.	डॉ. पंजाबराव देशमुख सभागृह, धनवटे नॅशनल कॉलेज, काँग्रेस नगर नागपूर	मंगळवार, दिनांक २ एप्रिल, २०१३	दुपारी ४.०० वाजता
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.	केशरबाई लाहोटी महाविद्यालय, अमरावती	रविवार, दिनांक ३१ मार्च, २०१३	दुपारी ४.०० वाजता

विद्यार्थी व त्यांच्या संघटना उभ्या ठाकल्या आहेत. असे करतांना नोकरशाहीकडून अवमानित होवून वर्गावर परत आलेला शिक्षक हा कधीही विद्यार्थ्यांच्या आदराचा विषय असू शकत नाही हा बोध कदापी नजरेआड होवू दिला जाणार नाही.

८. नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतचा शासनाचा उपरोक्त निर्णय सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या विरोधात, विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निर्णयाच्या विरोधात, केंद्र शासनाच्या आदेशाच्या विरोधात, खुद्द महाराष्ट्र शासनाच्या अनेक जिवंत शासन निर्णयांच्या विरोधात, महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने देण्यात आलेल्या अनेक लिखित आश्वासनांच्या विरोधात आहे. इतकेच नव्हे तर राज्याच्या माननीय मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला लिखित शब्द पायदळी तुडविणारा आहे. शिक्षकांचा सतत द्वेष करणाऱ्या उच्च शिक्षण विभागातील काही मोजक्या अधिकाऱ्यांची निर्णय निर्धारण शक्तीवर असलेली मजबूत पकड दर्शित करणारा आहे. राज्याच्या मा. मुज्यमंत्र्यां-ी दिलेला शब्द पाळला जेला पाहिजे यासाठी टोज ाचा संघर्ष ज रज्याचा -िर्धार व्यक्त ज रज्यात येत आहे. मा. मुज्यमंत्र्यां-ी दिलेल्या लिजित शब्दांवर विश्वास ठेवू-ा या महासंघा-े जेल्यावेळी आंदोल-ा एज तर्फी माजे घेतले होते, याबद्दल सुड उजविज्याचा -ोज रशाहीचा अधिज ार अमा-य ज रज्यात येत आहे. विशेषतः मा. मुज्यमंत्र्यां-ी दिलेला शब्द, मा. सर्वोच्च -यायालयाच्या -िर्जयाशी व विद्यापीठ अ-ुदा-ा आयोजाच्या आदेशाशी सुसंजत असल्यामुळे या -ोज रशाहीच्या वरचढ होज्याचे ज़ृत्य अत्यंत -िषेधार्ह ठरते.

मा. मुज्यमंत्र्यांच्या शब्दांचे पाल-ा झालेच पाहिजे अशी ठाम माजजी ज रज्यात येत असू-ा राजजीय -ेतृत्वावर मात ज रज्याचा हा -ोज रशाहीचा प्रयत्-ा हाजू-ा पाडज्यासाठी जोजत्याही दम-ा शक्तीच्या वापराचा तीव्र प्रतिज ार ज रज्याचा व सुरू असलेल्या आंदोलनाच्या कार्यक्रमाचा पुनर्विचार करावा असा कोणताही निर्णय समोर आलेला नसल्यामुळे आंदोलन ठामपणे पुढे चालविण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे.

(प्रा.शिवाजीराव पाटील) — *अध्यक्ष*

(डॉ. तापती मुखोपाध्याय) — *सचिव*

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS (MFUCTO)

थकबाकी अदा करण्याबाबतच्या यापूर्वीच्या सोप्या व सुटसुटीत शब्दरचना

(१) **तिसऱ्या वेतन आयोगाच्या वेळी** :- थकबाकी अदा करण्याबाबत २५ ऑक्टोबर १९७७ रोजी निर्गमित झालेल्या शासननिर्णयाच्या परिच्छेद XIII(4) मध्ये "**शासननिर्णय निघण्यापूर्वीची सर्व थकबाकी एकमुस्त द्यावी, मात्र त्यातून यापूर्वी दिलेला ७५० रुपयाचा ॲडव्हाक ॲडव्हान्स कापून घ्यावा**" अशी स्पष्ट व सोपी तरतूद होती.

(२) **चौथ्या वेतन आयोगाच्या वेळी** :- थकबाकी अदा करतांना सरळ व सोप्या भाषेत पुढील प्रमाणे तरतूद करण्यात आली होती. : "(6) 50% arrears on account of implementation of revised scales of pay from 1.1.1986 will be given to the teachers in cash and the remaining 50% will be deposited in the G.P.F. Accounts of the respective teachers, to be blocked for a period of three years except in cases of retirement/death/resignation."

(३) **पाचव्या वेतन आयोगाच्या वेळी** :- थकबाकी अदा करण्याबाबत अत्यंत पारदर्शक, सरळ व सुटसुटीत असा पुढील प्रमाणे उल्लेख होता. "Payment of arrears on account of D.A. and other allowances will be regulated as per Govt. Orders applicable to State Govt. employees."

(४) **सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेळी** :- महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी एका बाजूला व दुसऱ्या बाजूला महाराष्ट्राचे मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यासह मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीत थकबाकी संदर्भात जे निर्णय झालेत, ते त्या बैठकीच्या इतिवृत्ताच्या पहिल्याच परिच्छेदात नमूद आहेत. ते पुढील प्रमाणे .:-

"केंद्र शासनाने पाठविलेल्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या वेतन सुधारणा विषयीची समग्र योजना राज्य शासनाने विचारात घेऊन त्याबाबतचा शासननिर्णय दिनांक १२.८.२००९ रोजी निर्गमित केला. या योजनेची अंमलबजावणी करतांना केंद्र शासनाकडून ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळावे असे उद्दिष्ट राहील. हे अर्थसहाय्य केंद्र शासनाकडून न मिळाल्यास ८० टक्के थकबाकीची रक्कम राज्य शासन, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे देईल."

प्रत्येक टप्प्यावर कटकटी निर्माण करण्याचे सामर्थ्य असलेल्या गुंतागुंतीच्या शब्द रचनांच्या वेगवेगळ्या आवृत्त्या

(१) **मा. मुख्यमंत्री यांच्या कडे दि. ६.२.२०१३ रोजी एमफुक्टो या शिक्षकसंघटनेसमवेत झालेल्या बैठकीच्या शासकीय कार्यवृतातील मजकूर** :- "केंद्र शासनाचे वरील धोरण विचारात घेता सदर रु. १५२६.५० कोटी इतक्या रक्कमेपैकी रुपये ५००.०० कोटी इतक्या रक्कमेचा पहिला हप्ता मार्च, २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल. (iv) तदनंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल. (v) त्याचप्रमाणे राज्य शासनाने अदा केलेल्या दुसऱ्या हप्त्याची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल. (vi) वरील पद्धतीने थकबाकीची रु. १५२६.५० कोटी इतकी रक्कम अध्यापकांना अदा करण्यात येईल."

(२) **आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे एक शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले असून त्या मध्ये थकबाकी अदा करण्याबाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.**:- "मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधीसोबत दि. ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत थकबाकी पोटी अदा करावयाच्या अनुषंगाने **रु. ५०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरित करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे."**

(३) **अर्थसंकल्पविषयक निवेदन** : २०१३-२०१४ (खंड २) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२ (१) अन्वये विधानमंडळास सादर उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

बाब क्र. २० कृषीतर विद्यापीठांच्या व संलग्न महाविद्यालयांच्या अध्यापक कर्मचाऱ्यांच्या थकबाकीचे प्रदान करण्यासाठी तरतूद करणे.

आवर्ती ... रुपये काही नाही	अनावर्ती ..... रुपये ५००,००,००,०००
एकूण ... . रुपये ५००,००,००,०००	अंतिम वार्षिक आवर्ती .... रुपये काही नाही

शेरा - शासनाने आपला निर्णय क्रमांक एनजीसी २००९/(२४३/०९)/युएनआय-एक, दिनांक १२ ऑगस्ट २००९ द्वारे राज्यातील कृषीतर विद्यापीठ व संलग्न महाविद्यालयांच्या अध्यापकांच्या वेतनश्रेणीत दिनांक १ जानेवारी २००६ पासून सुधारणा करण्याची युजीसीची शिफारस मान्य केली आहे. त्यानुसार, दिनांक १ जानेवारी २००६ ते ३१ मार्च २०१० या कालावधीतील थकबाकीची रुपये १९०८.१३ कोटी इतकी रक्कम केंद्र सरकार व राज्य शासन यांच्याकडून अनुक्रमे ८०:२० या प्रमाणात प्रदान करावयाची आहे. ती अनुक्रमे रुपये १५२६.५० कोटी व रुपये ३८१.६३ कोटी इतकी येते. केंद्र सरकारच्या हिश्श्याची केंद्र सरकारकडून करारनिविष्ट कालावधीत प्रतिपूर्ती करण्यात येईल. म्हणून राज्य शासनाने तीन हप्त्यात थकबाकी देण्याचे ठरविले आहे. **त्यानुसार २०१३-१४ या वित्तीय वर्षामध्ये रुपये ५०० कोटी एवढी रक्कम चुकती करावयाची आहे.**

त्यानुसार, २०१३-२०१४ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये भाग एक "नवीन बाब" याद्वारे रुपये ५००,००,००,००० ची लाक्षणिक तरतूद करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

(▯▯▯▯▯▯)

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बुधवार, दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी मुंबई येथील
बैठकीत सम्मत झालेला ठराव

मा. कुलगुरुंनी या संकटाला धैर्यपूर्वक व न्यायबुद्धीने सामोरे जावे

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या वतीने विद्यापीठीय परीक्षांशी असहकार करण्याचे घोषित करण्यात आलेले आंदोलन सध्या चालू आहे. सर्वच विद्यापीठांचे मा. कुलगुरू यामध्ये अंतर्भूत असलेल्या विषयांशी अतिशय जवळून संबधीत असल्यामुळे हे आंदोलन सुरू करतांनाच महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने केलेल्या ठरावानुसार ३१ जानेवारी २०१३ रोजी महासंघाच्या घटक संघटनांच्या शिष्टमंडळाने त्या त्या विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरूंची भेट घेऊन त्यांना व त्यांच्यामार्फत शासनाला याबाबतचे तपशीलवार निवेदन सादर केले होते.

२. आलेल्या प्रसंगविशेषाला सामोरे जातांना महाराष्ट्रामध्ये आपल्या धिरोदात्त वर्तनाने ठसा उमटवून गेलेल्या कुलगुरूंची मोठी परंपरा आहे. **(अ)** आपल्या परीक्षा विभागातील कर्मचाऱ्यांनी, शिक्षकांनी व अधिकाऱ्यांनी केलेली कामगिरी बिनचूकपणे केलेली आहे याची खात्री करुन घेतल्यावर "विद्यापीठाचा निर्णय मी बदलणार नाही" असे ठामपणे, कुलपती या नात्याने मा. राज्यपालांना, सांगणाऱ्या विद्यापीठाच्या कुलगुरूंनी त्यासाठी पदत्याग करण्याचा मार्ग स्विकारला. परिणामी तिथून आठ दिवसात राज्याच्या मा. मुख्यमंत्र्यांना व १५ दिवसात मा. राज्यपालांना पदत्याग करावा लागला होता. हा इतिहास थोडा जूना असला तरी विस्मरणात गेलेला नाही. **(ब)** नेटसेटच्या प्रश्नाबाबत शासनाचा दबाव संपूर्णपणे झुगारून सर्वच विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंनी शासनाची भूमिका चुकीची आहे हे स्पष्ट शब्दात कळविले. किमान २ ते ३ विद्यापीठाच्या कुलगुरूंनी विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व शासनाला पुढील प्रमाणे भूमिका कळविली व आपल्या धिरोदात्त वर्तनाचा परिचय दिला. त्यांची ती भूमिका शब्दशः पुढील प्रमाणेः-

"Instead of firmly introducing NET/SET as a compulsory qualification at recruitment level by the competent legal instrument such as Standard Code, the State Govt. was constantly introducing NET/SET qualification by informal instruments and was simultaneously enjoying the benefits of not introducing it. Since NET/SET was not inducted as a compulsory qualification at the recruitment level by legal instrument , hundreds of candidates without NET/SET, were recruited from 1991 till the cut-off date i.e. 28.12.1999 in this university area. Advertisements were approved, Selections were made approvals were granted by the university and; because it was the perfectly lawful recruitment in the teaching cadre, 100% salary grants were paid by the State Govt. in respect of such lawfully recruited teachers year after years and continue to be so paid even to-day."

३. भारतीय संविधानाच्या खंड 19 (1)(c) अन्वये संघटना स्थापन करण्याचा अधिकार नागरिकांना प्रदान केला असून त्याअंतर्गत मिळालेले अधिकार व त्या अधिकारावरील मर्यादा यांची अभ्यासपूर्वक जाणिव ठेवूनच हा महासंघ कार्य करीत आहे. महासंघाच्या वतीने चालविल्या जाणाऱ्या आंदोलनाबाबत जी काही कारवाई व्हावयाची असेल ती प्रथम महासंघाच्या कार्यकारी मंडळावर व्हावयाला पाहिजे. यापूर्वी या महासंघाने ती जबाबदारी स्विकारली आहे व उद्या सुद्धा ती टाळण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. "आंदोलनातील एखाद्या शिक्षकाचा सहभाग" आणि "व्यक्तीशः एखाद्या शिक्षकाची गैरवर्तणूक" या दोन प्रकारामधील फरक कोणत्याही सूज्ञ कुलगुरूंच्या सहज लक्षात येण्यासारखा आहे. "संघटनात्मक आंदोलनामध्ये एखाद्या शिक्षकाने घेतलेला सहभाग" ही व्यक्तीगत स्वरुपाची 'गैरवर्तणूक' किंवा त्या शिक्षकाने केलेला "परीक्षेतील गैरप्रकार' समजण्याचा प्रकार फारच निर्बुद्धपणाचा म्हटला पाहिजे.

४. चापलुसी, वशिलेबाजी, असत्य माहिती पुरवून कुलगुरू पदापर्यंत पोचलेला एखादा कुलगुरू सोडला तर बहुतेक कुलगुरू हे आपल्या पदाची प्रतिष्ठा राखून राज्यशासनाने लादलेल्या या आंदोलनाला "डिग्निफाईड" पद्धतीने सामोरे जात आहेत. मात्र चापलुसी हीच ज्याची जीवनभराची वाटचाल आहे अशा एखाद्या कुलगुरूचे या संदर्भातील वर्तन हे अत्यंत क्लेशकारक आहे हे नमूद करतांना या कार्यकारी मंडळाला तीव्र विषाद वाटत आहे.

५. विद्यापीठ कायद्यातील कलम ३२(५) या कलमाचा वापर करून एकएका शिक्षकावर "गैरवर्तणूक" अथवा "परीक्षेतील गैरप्रकार" असा व्यक्तीगत आरोप ठेवून व्यक्तीशः प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षपणे सुडबुद्धीची बेकायदेशीर कारवाई करण्याच्या मार्गाचा एखाद्या ठिकाणी वापर होत असल्याचे या कार्यकारी मंडळाला आढळून आले आहे. खरे म्हणजे विद्यापीठ कायद्यातील हे कलम व्यक्तीशः एखाद्या शिक्षकाने केलेला "परीक्षेतील वैयक्तिक गैरप्रकार" किंवा "व्यक्तीगत गैरवर्तणूक" यांच्या बंदोवस्तासाठी असून ३२ कलमातील उपकलम ५ व ६ न वाचता सामुहिक आंदोलनातील सहभागाला ते लावण्याचा वैयक्तिक सुडबुद्धीचा मार्ग ज्या एखाद्या कुलगुरूंनी योजिलेला आहे त्यांच्या बाबतीत एवढेच नमूद करावेसे वाटते की हा उच्च शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांची चापलुसी करणाऱ्या त्या कुलगुरुच्या एकूणच सवयीचा तो भाग आहे.

६. सामुहिक आंदोलनातील सहभागाबद्दल कायद्याला धरुन सामुहिक कृती ही वेगळी गोष्ट आहे पण व्यक्तिगत सुडबुद्धीची कृति ही एक चापलुसीची कृति होय हे लक्षात घेता महासंघाचे हे कार्यकारी मंडळ असा ठराव करीत आहे की ज्या एखाद्या कुलगुरुने या मार्गाचा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे अवलंब केला असेल त्या कुलगुरूला शेकडो शिक्षकांनी मोर्चाने जावून "तुम्हाला चापलूस कुलगुरु म्हणून कां घोषित करु नये? याबाबतची कारणे दाखवा नोटीस" बजावावी, असे करतांना हा ठराव व अशी नोटीस देण्याची वेळ ज्यामुळे आली त्याबाबतचा घटनाक्रम व कागदपत्रे त्या नोटीस सोबत जोडावी. आठ दिवसाच्या आत कुलगुरुंनी त्याबाबतचे उत्तर द्यावे अशी त्यांना विनंती करावी. त्यांचा

विद्यापीठांच्या मा.कुलगुरूंनी विधिवतरित्या घेतलेले निर्णय व विधिमयरित्या दिलेल्या मान्यता यांना उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या विरोधात जावून, मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला लेखी शब्द पायदळी तुडवून काही नोकरशहा यशस्वी होणार असतील तर सर्व विद्यापीठांवर आलेले हे एक मोठे संकट होय.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या ठरावातील परिच्छेद ९ पहा

खुलासा लक्षात घेवून चापलूस कुलगुरू म्हणून घोषित करण्याबाबतचा यथायोग्य निर्णय संघटनेच्या पातळीवर घेतला जाईल.

७.१ महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्याच्या कलम ५२(४) मधील तरतुदीनुसार विद्यापीठातील प्रत्येक परिनियम मा. कुलपतीच्या (मा. राज्यपालांच्या) संमतीनंतरच अमलात येतो. अशा परिनियमांतील पात्रतेनुसारच सन १९९१ ते २००० या काळातील अधिव्याख्यात्यांच्या सर्व नेमणुका महाराष्ट्रातील विद्यापीठामध्ये झाल्या. "नेटसेट"ची पात्रता मा. राज्यपालांच्या संमतीने झालेल्या परिनियमांनी सर्वप्रथम डिसेंबर १९९९ व त्यानंतर महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठामध्ये सक्तीची झाली. **ही गोष्ट महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंना जेवढी चांगली ठावूक आहे तेवढी ती दुसऱ्या कोणाला क्वचितच ठावूक असेल.**

७.२ सन १९९१ ते २००० या काळात नेमणूक झालेल्या बिगर नेटसेट अध्यापकांच्या सर्व नेमणुका विद्यापीठ कायदा व परिनियमांनी स्थापीत केलेल्या निवडसमिती मार्फतच झाल्या होत्या. त्या प्रत्येक निवड समितीवर शासनाचे व विद्यापीठाचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. या सर्वांनी "उक्त उमेदवार हा विधिमय पात्रता धारक असल्याचे" कार्यवृत्त स्वाक्षरीत केलेले आहे. कायद्याने व परिनियमांनी दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून या प्रत्येक नेमणुकीला मा. कुलगुरुंनी मान्यता दिलेली आहे. कायद्यातील व परिनियमातील तरतुदीनुसार हे सर्व शिक्षक सेवेत 'कन्फर्म' झालेले आहेत. **ही गोष्ट महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंना जेवढी चांगली ठावूक आहे तेवढी ती दुसऱ्या कोणाला क्वचितच ठावूक असेल.**

७.३ एक म्हणजे सन २००० चे विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे रेग्युलेशन निर्गमित झाल्यानंतर अनेक विद्यापीठाच्या कुलगुरुंनी विधिवतरित्या सेवेत सन १९९१ ते १९९९ या काळात झालेल्या बिगर नेटसेट शिक्षकांच्या नेमणूका त्या रेग्युलेशनच्या परिच्छेद २ च्या दुसऱ्या परंतुकाखाली येतात असे विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व शासनाला वारंवार कळविल्यानंतर त्यांना पहिल्या परंतुकाखालीच कां बसविल्या गेले? **दुसरे म्हणजे** मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने २००१ च्या याचिका क्रमांक ५०२२ मध्ये दिनांक २० फेब्रुवारी २००२ रोजी दिलेल्या निकालात "१२ ऑक्टोबर १९९९ ते १८ ऑक्टोबर २००० या काळातील प्रकरणांची विद्यापीठ अनुदान आयोगाने छाननी करावी" असे स्पष्टपणे म्हटले असतांना, म्हणजेच काय तर? ठरलेल्या बारा महिन्यातील नेट-सेटची प्रकरणे पाठविली जावीत असे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने सांगितले असतांना नोकरशाहीने सोबतच मागच्या १२ वर्षातील प्रकरणे कां म्हणून पाठविली? **तिसरे म्हणजे** मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने २००१ च्या याचिका क्रमांक ५७८२मध्ये दिनांक १४ एप्रिल २००२ रोजी दिलेल्या निर्णयात शेवटी एक **परिशिष्ट** देण्यात आले असून त्या **परिशिष्टात दिलेल्या १०४ प्रकरणांची छाननी** करुन विद्यापीठ अनुदान आयोगाने निर्णय घ्यावा असे नमूद असतांना त्या निकालाचे निमित्त करुन हजारो प्रकरणांना बॅगा भरभरून आमच्या नोकरशाहीने महाराष्ट्रातून दिल्लीला कां पाठविले **ह्या गोष्टी महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंना जेवढ्या चांगल्या ठावूक आहेत तेवढ्या त्या दुसऱ्या कोणाला क्वचितच ठावूक असतील.**

७.४ सारा प्रयत्न करुनही विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निर्णय त्यांच्या मनाप्रमाणे न लागल्यामुळे या नोकरशाहीला एवढा संताप आला की त्यांनी उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या लेखी आदेशाच्या विरोधात जावून खुद्द विद्यापीठ अनुदान आयोगाला तुमचा निर्णय मुर्खपणाचा आहे असे लेखी कळविले. त्या उपरही आयोगाने आपला निर्णय बदलविला नाही तेंव्हा आता नोकरशाहीने आपली नवी वाघनखे बाहेर काढली आहेत. वरवर पहाता यामुळे हे शेकडो शिक्षक रक्तबंबाळ होणार असले व ते खरे असले तरी या वाघनखांमुळे कायद्याप्रमाणे व नियमाप्रमाणे वागणारे कुलगुरु व विद्यापीठातील यंत्रणांना घायाळ करण्याचा हा अत्यंत क्रौर्यपूर्ण व शक्तीशाली असा प्रयत्न आहे याचा विसर पडू देता कामा नये.

७.५ कायद्यातील तरतुदीनुसार १५-२० वर्षापूर्वी मा. कुलगुरुंनी ज्या शिक्षकाच्या निवडीला/नेमणुकीला आपल्या विधिमय अधिकाराचा वापर करून विधीवत मान्यता प्रदान केलेली आहे, अशा शेकडो मान्यता लेखणीच्या एका फटक्यात एखादा नोकरशहा जेव्हा रद्द करतो व "या शिक्षकांची सेवा सर्व प्रयोजनासाठी उद्यापासून धरावी" असा हुकूम काढतो, तेव्हा कुलगुरुपदाची प्रतिष्ठा पूर्णपणे धुळीत मिसळते आणि त्याच धुळीच्या अंधारात "कायद्याचे राज्य" ही कल्पना भुईसपाट होवून "काय द्यायचे?" या नव्या राजवटीचा सूर्य तेजाने तळपायला लागतो. ती पहाट उगवलेली आहे अशी घाट वाजवणारा शासननिर्णय केंव्हा निर्गमित होतो याची आतुरतेने नुसती वाट पहाण्याचेच काम मग मा. कुलगुरुंसाठी शिल्लक राहते. फक्त मूक प्रेक्षक बनून त्या पहाटेची वाटच पहात बसायचे काय? याचा निर्णय एकेकट्या कुलगुरुंनी करावयाचा नसून एकत्र बसून यावर काही विचार करता येतो काय? याचा त्यांनी अवश्य विचार करावा.

८. विद्यापीठ कायद्याप्रमाणे परिनियमांनी स्थापन झालेल्या व्यवस्थेप्रमाणे मा. कुलगुरुंनी ज्याच्या नेमणुकीला मान्यता दिलेली आहे अशा प्रत्येक शिक्षकाची सेवा सर्व प्रयोजनार्थ (फक्त पदोन्नती सोडून) नेमणुकीच्या दिवसापासून यापूर्वीच धरण्यात आलेली आहे, येत आहे. असे असतांना "या सर्व शिक्षकांची सेवा नियमित करण्यासाठी" पुढच्या सोमवारी "निघणाऱ्या शासननिर्णयाच्या दिवसापासून त्या प्रत्येक शिक्षकाची सेवा सर्व प्रयोजनार्थ धरली जाईल." असे एक मोठे कपटकारस्थान उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने शिजविले असून त्याचे परिणाम समजून घेणे गरजेचे आहे. विद्यापीठ कायदा व परिनियमांनी दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्रातल्या सर्व कुलगुरुंनी यापुढे निवडीला व नेमणुकीला मान्यता देतांना नोकरशाहांची 'आरती' काढलीच पाहिजे असे या कटकारस्थानाचे स्वरुप आहे. महाराष्ट्रातील सर्व कुलगुरुंनी प्रदान केलेली मान्यता निर्माल्यवत ठरवून एकाच फटकाऱ्यात त्या सर्व कुलगुरुंना कमालीचे अवमानित करण्यात आले आहे. विधिनियमांनी व परिनियमांनी स्थापीत झालेल्या सर्वच विद्यापीठाच्या विधिमय यंत्रणांच्या माध्यमातून घेण्यात आलेल्या विधिवत निर्णयांना उच्च शिक्षण विभागातील काही नोकरशहांनी थप्पड लगावण्याचा हा प्रकार निंद्य असून असा प्रकार महाराष्ट्रात यापूर्वी कधीही घडलेला नव्हता. थकबाकी अदा करण्याच्या पूर्वीच्या सर्व रिती मोडून काढून आज ही नवी पद्धती आणण्यामागचे नोकरशाहीचे हेतु काय आहेत? याचीही माहिती करुन घेण्याचा मा. कुलगुरुंना अधिकार आहे.

९. विद्यापीठांच्या मा.कुलगुरूंनी विधिवतरित्या घेतलेले निर्णय व विधिमयरित्या दिलेल्या मान्यता यांना उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या विरोधात जावून, मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला लेखी शब्द पायदळी तुडवून काही नोकरशहा यशस्वी होणार असतील तर सर्व विद्यापीठांवर आलेले हे एक मोठे संकट होय. सर्व विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंनी याबाबतीत एकत्र वसून विचार करावा, अशा या संकट प्रसंगी आपण किमान काय करू शकतो याचा विचार करावा. पदे येतात व पदे जातात. आपण आपल्या कार्यकाळात ती पदे कशी "भूषवितो" याला महत्त्व आहे. महाराष्ट्रातील प्राध्यापक सर्व शक्तीनिशी या संकटाचा मुकाबला करीत असतांना महाराष्ट्रातील सर्व मा. कुलगुरुंनी या प्रसंगाला धैर्यपूर्वक सामोरे जावे व आपल्या धिरोदात्त वर्तनाचा परिचय द्यावा अशी या महासंघाची अपेक्षा आहे.

१०. दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजीच्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत सम्मत करण्यात आलेला 'संक्षिप्त ठराव' व 'तपशीलवार ठराव' तसेच आजच्या बैठकीत सम्मत करण्यात आलेला मा. कुलगुरुंना विनंती करणारा हा ठराव यांचा समावेश असलेला आपआपल्या मुखपत्रांचा विशेषांक काढून तो घटक संघटनांनी तातडीने प्रकाशित करावा व सर्व जिल्हा स्तरावर सभा घेवून त्याचे वाटप व वाचन करावे असेही ठरविण्यात येत आहे. चार भिंतीच्या आत चाललेल्या कारस्थानांना प्रकाशात खेचून आणण्याचे अशा विशेषांकाचे सामर्थ्य लक्षात घेवूनच हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(प्रा.शिवाजीराव पाटील) **(डॉ. तापती मुखोपाध्याय)**

अध्यक्ष *सचिव*

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS (MFUCTO)

महाराष्ट्रातील सर्व कुलगुरुंनी प्रदान केलेली मान्यता निर्माल्यवत ठरवून एकाच फटकाऱ्यात त्या सर्व कुलगुरुंना कमालीचे अवमानित करण्यात आले आहे.

महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २० मार्च २०१३ रोजी सम्मत केलेल्या ठरावातील परिच्छेद ८ पहा

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

(MFUCTO)

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शनिवार, दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला संक्षिप्त ठराव

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या आज दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत आंदोलनाबाबतच्या एकूण परिस्थितीचा आढावा घेण्यात आला.

२. सहाव्या वेतन आयोगाच्या थकबाकी पोटी केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा ८० टक्के निधी प्रथम राज्य शासनाने अदा करावयाचा असून नंतरच त्याचा परतावा केंद्र शासनाकडून मिळणार आहे. ही वस्तुस्थिती सर्वमान्य असून त्याबाबत कोणताही वाद असू शकत नाही.

राज्य शासनाने ही थकबाकी अदा करण्याच्या संदर्भात राज्य शासन अनेक मुखांनी बोलत असल्याचा प्रकार उघड झाला असून तो अत्यंत दुर्दैवी आहे. दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या बैठकीचे जे एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्त प्राप्त झाले. त्यामध्ये शासनातर्फे शासनाची भूमिका म्हणून "तीन हप्त्यामध्ये ही थकबाकी अदा करण्यात येईल. ५०० कोटी इतक्या रकमेचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल. केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची परिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल. त्यानंतर केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची परिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतूद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल." **असे नमूद करण्यात आलेले आहे.**

सदरहू कार्यवृत्तामध्ये नमूद करण्यात आलेली राज्य शासनाची थकबाकी अदा करण्याबाबतची एकंदर "योजना ही केंद्राच्या योजनेच्या विरोधात तर आहेच पण माननीय उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या सुद्धा विरोधात आहे व त्यामुळे ती फेटाळून लावण्यात येत आहे" असा निर्णय या कार्यकारी मंडळाने या पूर्वीच घेतलेला आहे.

३. दिनांक ६.३.२०१३ च्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीनंतर वृत्तवाहिन्या व वृत्तपत्रांना मुलाखती देतांना मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी "पाचशे कोटी रुपयांचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ अखेर, तेवढाच दुसरा भाग जून २०१३ अखेर व तेवढाच तिसरा भाग जुलै २०१३ अखेर पर्यंत अदा केला जाईल" असे सांगितल्याचे सर्वांनीच ऐकले आहे, पाहिले आहे. **मात्र तसा उल्लेख थकबाकी बाबतचा शासनाचा निर्णय समाविष्ट असलेल्या अधिकृत शासकीय कार्यवृत्तामध्ये अजिबात नाही हे नमूद करण्यात येत आहे.**

आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे एक शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले असून त्या मध्ये थकबाकी अदा करण्याबाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:- "मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधीसोबत दि. ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या बैठकीत थकबाकी पोटी अदा करावयाच्या **अनुषंगाने रु. ५०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे.**"

सारांश काय तर थकबाकी अदा करण्याबाबत शासन वेगवेगळ्या भूमिका मांडत आहे हे स्पष्ट दिसते.

४. नेटसेट बाबतचा शासनाने घेतलेला निर्णय तर अचंबित करणारा आहे. सर्व वृत्तपत्रांमध्ये व वृत्तवाहिन्यांवर नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या सेवा नियमित करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याची बाब ही मोठ्या प्रमाणात प्रसृत करण्यात आली आहे. "महान्युज" या शासकीय वृत्तवितरण संस्थेने या बाबत दिलेल्या वृत्तप्रसारणाचा मथळाच मुळात **"नेटसेट अध्यापकांच्या सेवा अटींची पूर्तता करण्याच्या अधिन राहून नियमित करण्यास मान्यता" असा आहे. मात्र या बाबतच्या अटीमध्ये एक अट "शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून त्याची सेवा सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यात येईल" अशी आहे.**

आता दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदालनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे जे शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले त्यामध्ये याबाबत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:-

"दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा विनिर्दिष्ट अटींच्या अधिन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे."

सन १९९१ ते २००० या कालखंडामध्ये सेवेत भरती झालेल्या सर्व शिक्षकांची सेवा १२ वर्षे ते २१ वर्षे झालेली आहे. या सर्व सेवांना तुच्छ लेखून उद्या जेव्हा केंव्हा शासन निर्णय निघेल त्याच्या दुसऱ्या दिवशी त्यांची नेमणूक झालेली आहे असे समजून त्याची सहा वर्षांची सेवा त्यानंतर मोजली जाईल हा निर्णय पाहून महमद तुघलक सुद्धा लाजेने मान खाली घालील.

५. नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतचा शासनाचा हा निर्णय सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या विरोधात, विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निर्णयाच्या विरोधात, केंद्र शासनाच्या आदेशाच्या विरोधात, खुद्द महाराष्ट्र शासनाच्या अनेक जिवंत शासन निर्णयांच्या विरोधात, महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने देण्यात आलेल्या अनेक लिखित आश्वासनांच्या विरोधात आहे इतकेच नव्हे तर राज्याच्या माननीय मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला लिखित शब्द पायदळी तुडविणारा आहे. **शिक्षकांचा सतत द्वेष करणाऱ्या उच्च शिक्षण विभागातील काही मोजक्या अधिकाऱ्यांची निर्णय निर्धारण शक्तीवर असलेली मजबूत पकड दर्शित करणारा आहे.**

६. या बाबतीत एवढेच नमूद करता येईल की विद्यापीठाचे कायदे, परिनियम व अध्यादेश यानुसार विधिवतरित्या नेमणूक झालेले व सेवेत कायम झालेले हे शिक्षक असून त्यामुळे उपरोक्त विक्षिप्त निर्णयामुळे सर्वत्र तीव्र संताप व असंतोष निर्माण झालेला आहे.

सुरू असलेल्या आंदोलनाच्या कार्यक्रमाचा पुनर्विचार करावा असा कोणताही निर्णय समोर आलेला नसल्यामुळे आंदोलन ठामपणे पुढे चालविण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे.

(प्रा.शिवाजीराव पाटील) — *अध्यक्ष*

(डॉ.तापती मुखोपाध्याय) — *सचिव*

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS (MFUCTO)

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) **EDITOR :** Prof. S.S. Gawai 1,Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602. **PUBLISHER :** Prof. S.S. Gawai 1,Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602. Type Setting at NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. **PRINTED AT** Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) **REGD NO**. MAHBIL/2001/4448 Postal Registration No. ATI/RNP/078/2012-14 Price : Rs. Five / Name of the Posting office : **R.M.S. Amravati.** Date of Posting **01.04.2013**

If Undelivered , please return to : NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, **Amravati-444 602**.

To,..

....

....

....

....